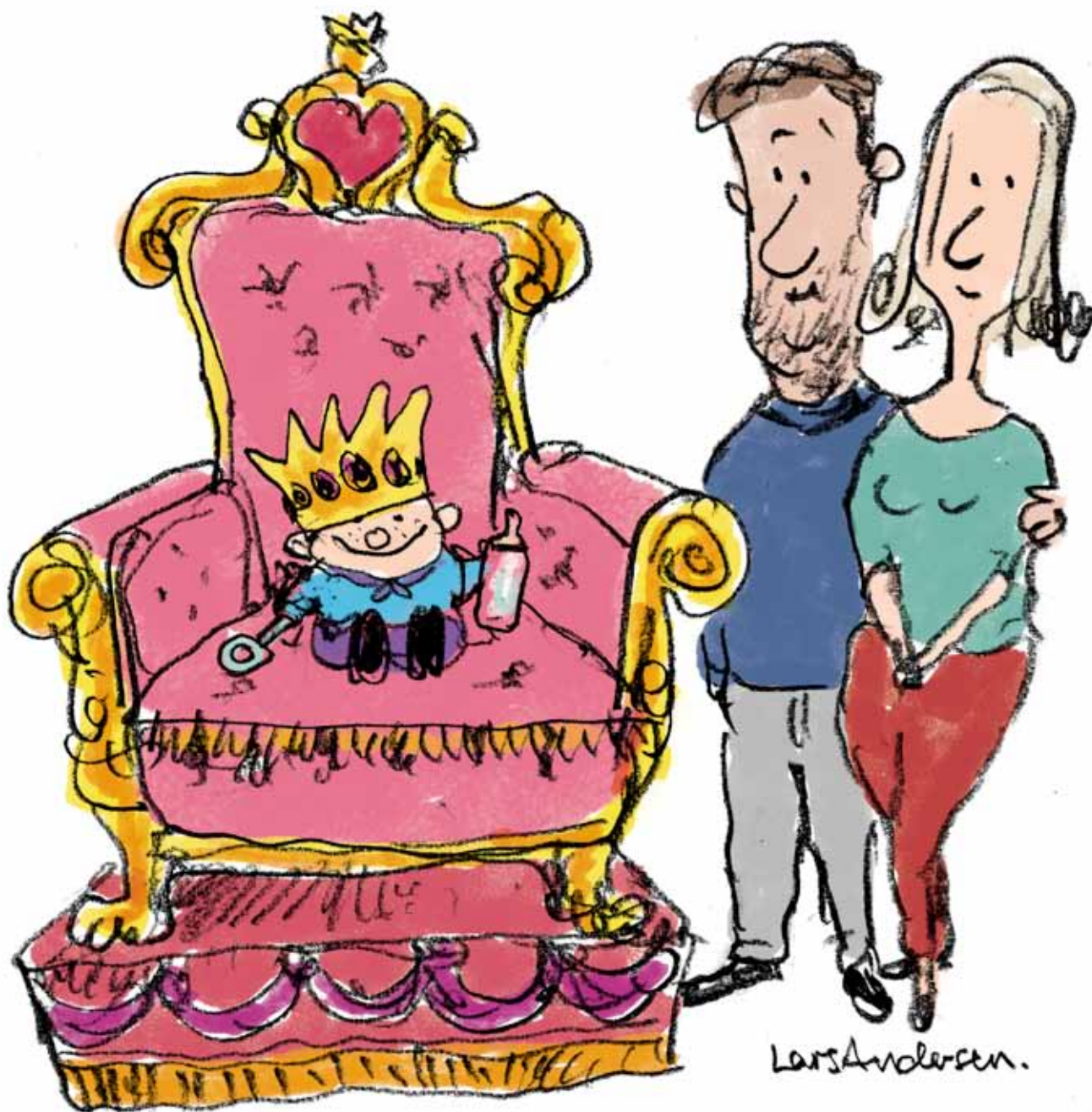

TEMA: De markante Forældre

Guide til at overleve DE MA

MARKANTE FORÆLDRE

De klager til lederen, hvis de ikke synes, at pædagogerne tager tilstrækkeligt hensyn til Alberte, som jo er særligt følsom og begavet. De tjekker dagplejerens køleskab for at sikre sig, at æg og mælk er økologiske, og de er hurtige til at smække et opslag på Facebook, hvis de er utilfredse med maden – eller med den nye pædagogiske leder. De er de markante forældre. Og det er klogt at lære at samarbejde med dem, for de går ikke over.

Tekst: Anna Louise Stevnhøj

Hun har været der selv. Hun læste alle de rigtige bøger om babyer, da hun var gravid, og hun brugte tusindvis af kroner på det helt rigtige stimulerende legetøj. Hun besøgte sammen med barnets far en lang række vuggestuer, som alle blev nøje undersøgt, før de traf det endelige valg, og da barnet begyndte i institution, meldte hun sig straks til forældrebestyrelsen. Barnet var for længst blevet familiens barnekonge og var placeret øverst i familiens hierarki.

”Så jeg forstår dem så godt, for jeg har selv været der,” siger psykolog Rikke Yde Tordrup, der endelig har taget mod til sig og har skrevet bogen ”Markante forældre. En bog til lærere og pædagoger om at håndtere forældre med store krav og stærke følelser.”

Mor OG psykolog

Rikke Yde Tordrup skulle tage et langt tilløb til bogen, selv om hun nu i årevis har undervist og lavet supervision til professionelle om emnet. Hendes tøven handler om, at der er så mange følelser i klemme på begge sider.

Der kan være tale om curlingforældre, der ønsker at fjerne enhver sten fra deres børns vej. Der kan også være tale om tigerforældre, der af al magt vil ruste deres barn til konkurrencesamfundet, og som derfor kræver af de professionelle, at de udfordrer barnet maksimalt.

”Det er lidt af en linedans over gløende kul, og det har været vigtigt for mig at ramme den rigtige balance. Jeg vil helst ikke lave forældreshaming, for jeg kan sætte mig ind i forældrenes følelser. Jeg har jo selv været der som curlingforælder. Men jeg kan samtidig sagtens forstå, hvorfor pædagoger og lærere oplever de markante forældre som ekstremt belastende, fordi jeg har arbejdet professionelt med området,” siger Rikke Yde Thorup.

Hendes ønske er, at bogen kan give nogle redskaber til samarbejdet med de markante forældre. For som hun siger: De forsvinder næppe igen.

Curling, tiger og alle de andre

Bogens titel, markante forældre, er valgt med omhu.

”Jeg har valgt udtrykket markante forældre, fordi fænomenet – og min bog - handler om veltalende og velargumenterede forældre, der markerer sig på måder, som gør de professionelle usikre. De kan komme fra alle samfundslag, og de kan have forskellige opdragelsesmetoder. Men de har det fællestræk, at de ikke finder sig i noget, og at de er villige til at gå langt for at få de professionelle til at rette ind,” siger Rikke Yde Tordrup.

Der kan være tale om curlingforældre, der ønsker at fjerne enhver sten fra deres børns vej. Der kan også være tale om tigerforældre, der af al magt vil ruste deres barn til konkurrencesamfundet, og som derfor kræver af de professionelle, at de udfordrer barnet maksimalt. Og så er der alle de andre, der bare har det til fælles, at de bliver meget følelsesladede, hvis de oplever, at deres barn kommer sidst i køen eller på anden måde bliver forfordelt.

Forældreshaming ligger lige for

"Det handler om store følelser, og det er også derfor, det kan blive så forfærdelig grimt. Jeg har i mit forarbejde til bogen og i mit øvrige virke talt med en lang række professionelle, som er blevet kørt over af forældre i en grad, som de aldrig glemmer," siger Rikke Yde Tordrup.

Hun erkender, at det er nemt at forfalde til forældreshaming, når man hører fortællinger om forældre, der stiller egoistiske krav på egne børns vegne, og som er ligeglade med resten af børnegruppen. Og endnu værre: Når man hører om forældre, der laver noget, der nærmer sig hadegrupper på de sociale medier om enkelte pædagogiske medarbejdere.

Men hun tror og håber, at man ved at professionalisere tilgangen kan blive bedre til at bygge bro.

"Alle parter er tabere i det her, men de største tabere er børnene. Det er smertefuldt for børn, hvis de oplever, at deres forældre og de voksne, der er omkring dem i dagligdagen, ikke kan lide hinanden. Dertil kommer, at forældrene gerne vil have vejledning. Hvis de altså føler, de bliver mødt," siger Rikke Yde Tordrup.

Bogen & forfatteren

Markante forældre. En bog til lærere og pædagoger om at håndtere forældre med store krav og stærke følelser er netop udkommet på Dansk Psykologisk Forlag.

Bogen kortlægger de markante forældres motivation og viser med baggrund i Daniel N. Sterns udviklingspsykologi, hvordan deres adfærd påvirker børnene. Bogen giver et hav af konkrete råd til, hvordan skolen og forældrene kan støtte børnene. Der er mange cases og gode tips til, hvordan man kan fremme et godt samarbejde med markante forældre – og hvordan man håndterer konflikter.

Bogen er skrevet af Rikke Yde Tordrup, som er psykolog og specialist i klinisk børnepsykologi. Hun har gennem 20 år rådgivet og undervist lærere og pædagoger i forældresamarbejde og holdt foredrag om emnet i hele landet.

Usikkerhed skaber ulidelighed

Den gravide mave resulterer ikke altid kun i et barn. Den kan også medføre stor usikkerhed. Og det er ifølge Rikke Yde Tordrup en af forklaringerne på de markante forældre.

"Jeg fik selv som gravid en pjece, hvor der direkte stod, at jeg ikke skulle lytte til min mor, hvad barnepleje angik. Jeg skulle i stedet sætte mig ind i de officielle anbefalinger. Og det er nok ret typisk. Vi har nogle forældregenerationer, der er oplært

med, at det at opfostre børn er en alvorlig sag, hvor man ikke bare kan læne sig op ad tidligere generationer. Så der bliver læst bøger og artikler og søgt information i det hele taget. Det er forældre, der er bange for ikke at gøre det godt nok, og som hele tiden støder på modstridende informationer, og det er forældre, der vil deres børn det allerallerbedste. De er samtidig forældre i et konkurrencepræget samfund, hvor kun den perfekte præstation er god nok, og hvor de bliver bange for, om deres barn vil sakke agterud. Derfor sætter de alle sejl til i forhold til at give deres barn det allerbedste og at stimulere optimalt," siger Rikke Yde Tordrup.

Elskede, men uregulerede

Hun oplever, at det resulterer i småbørnsforældre, der i stor kærlighed sætter deres børn på tronstolen

7 Alle parter er tabere i det her, men de største tabere er børnene. Det er smertefuldt for børn, hvis de oplever, at deres forældre og de voksne, der er omkring dem i dagligdagen, ikke kan lide hinanden.

"Jeg kan sætte mig ind i forældrenes følelser, for jeg har jo selv været der som curlingforælder. Men jeg kan samtidig sagtens forstå, hvorfor pædagoger og lærere oplever de markante forældre som ekstremt belastende," siger Rikke Yde Thorup, som er psykolog, og som gennem 20 år har rådgivet og undervist lærere og pædagoger i forældresamarbejde.

i hjemmet, og som også forventer, at barnets førende status og alle de særlige hensyn fortsætter, når det starter i daginstitutionen.

"Det, der kan smutte trods al kærligheden og alle ambitionerne, er at få lært børnene, at fællesskabet har en værdi, og at man ikke altid kan komme først i køen. Mange af de her forældre er så opsatte på at udvikle deres børn og at gøre dem lykkelige, at de ikke får lært børnene at regulere sig selv eller at sætte sig i andres sted. Børnene får ikke at vide, at de nogle gange skal være stille, og at de skal vente på tur. Det kan resultere i ret ucharmerende unger, som selv forældrene kan finde det ulideligt at være sammen med. Med det resultat at de ringer til institutionen fire dage ind i sommerferien og spørger, om de ikke nok må komme med børnene, for de keder sig sådan," siger Rikke Yde Tordrup.

Hvad gør man så?

Rikke Yde Tordrups erfaring er, at det kan lade sig gøre at etablere gode

"En lærer på 23 år, som ikke selv har børn, fortæller, at han blev meget overrasket, da forældrene i indskoling bad ham give gode råd til putteritualer og sovnetider. Han opdagede til sin overraskelse, at han faktisk havde haft en del om det på uddannelsen, så han lavede en konkret guide til forældrene med råd om ritualer, ingen sukker og ingen skærm lige op til sengetid og så videre. Det viste sig, at forældrene blev meget glade for den." Uddrag fra bogen.

og konstruktive samarbejder med de markante forældre. Men det kræver en indsats.

"Markante forældre er meget glade for at få information. De har ikke blind tillid til, at pædagogerne nok har styr på det. Så de vil vide, hvad der skal ske, og hvordan det skal foregå. De vil også kende baggrunden for de beslutninger, der træffes – og de vil især meget gerne kende det pædagogiske og teoretiske udgangspunkt," siger Rikke Yde Tordrup, som understreger, at det er karakteristisk, at der helst skal tages udgangspunkt i forældrenes eget barn.

"Det er ikke sikkert, at man får succes med at argumentere med fælles-

Børnene får ikke at vide, at de nogle gange skal være stille, og at de skal vente på tur. Det kan resultere i ret ucharmerende unger, som selv forældrene kan finde det ulideligt at være sammen med.

skabets interesse. Fx hvis man insisterer på, at hele stuen skal inviteres med til fødselsdag, hvis fødselsdagen ligger i børnehavetiden. Men man kan lykkes med at argumentere for, at det er godt for Albertes personlige udvikling, hvis hun lærer at udvise social rummelighed, og at det vil styrke hendes sociale kompetencer, hvis hun får den udfordring at lege med nogle andre børn, end dem hun er vant til at lege med," siger Rikke Yde Tordrup.

I følelsernes vold

Der kan være både tårer og hævet stemme, når Albertes mor klager over, at blå stue ikke tager tilstrækkeligt hensyn til Albertes særlige følsomhed og begavelse. Og det kan være svært som stuepædagog ikke at lade sig rive med af de store følelser. Det kan være, man føler sig per-

De er forældre i et konkurrencepræget samfund, hvor kun den perfekte præstation er god nok, og hvor de bliver bange for, om deres barn vil sakke agterud. Derfor sætter de alle sejl til i forhold til at give deres barn det allerbedste og at stimulere optimalt.

Misforståelsen af **Dit kompetente barn** og flere andre bøger var medvirkende til, at min mand og jeg satte vores førstefødte øverst i hierarkiet i vores familie og indrettede os efter dette. Bekymrede stemmer fra familiens ældre generationer om, hvorvidt vi nu også var sikre på, at barnet magtede at få alt det ansvar, slog vi hen som stemmer fra en svunden fortid, som ingen længere regnede for noget, fordi den nyeste forskning jo viste, at barnet var kompetent til at vise vejen. I dag ved jeg fra arbejdet i min klinik, at et indskolingsbarn, der har siddet øverst på familietronen hele livet, naturligvis vil have store vanskeligheder ved at indgå i et ligeværdigt fællesskab med klassekammeraterne. Det vil have svært ved at gå på kompromis, og det vil i særdeleshed have svært ved at acceptere, at klasselæreren udøver klasseledelse og dermed er øverst i hierarkiet.

Uddrag fra bogen.

7 Det er ikke sikkert, at man får succes med at argumentere med fællesskabets interesse. Fx hvis man insisterer på, at hele stuen skal inviteres med til fødselsdag. Men man kan lykkes med at argumentere for, at det er godt for Albertes personlige udvikling, hvis hun lærer at udvise social rummelighed.

"En pædagog fortæller om en lejr tur, som hun var på med en gruppe børn. Da de om aftenen skal tænde det fælles lejr bål, nægter et barn at være med. Barnet vil ikke være med ved fællesbålet, barnet ønsker at have sit eget bål. Pædagogen svarer nej til dette ønske, og efter lejrturen bliver pædagogen ringet op af barnets far, der gerne vil have en forklaring på, hvorfor barnet ikke fik lov til at lave bål på lejrturen." Uddrag fra bogen.

sonligt angrebet på sin faglighed, og det kan også være, man bare bliver dybt irriteret over det, man oplever som total mangel på fornemmelse for, hvor travlt pædagogerne har.

Det er imidlertid klogt at forsøge at sætte sine egne følelser til side og i stedet forsøge at rumme forældrenes følelser, mener Rikke Yde Tordrup.

"Hvis man som pædagog også bliver vred eller ked af det, er der stor sandsynlighed for, at konflikten eskaleres. Det er godt, hvis man i stedet er i stand til at lytte og være empatisk. Er man ovenikøbet i stand til at anerkende forældrene for at være gode forældre, der vil deres barn det bedste, er der meget større chance for, at man kan lande konflik-

ten. Meget af det her bunder nemlig i usikkerhed omkring forældreskabet, og selv de mest højlydte markante forældre har brug for at få at vide, at de gode nok forældre," siger Rikke Yde Tordrup, der understreger, at det ikke behøver indebære, at man giver forældrene ret.

"Men man kan lytte og udvise åbenhed. Man kan give udtryk for, at man hører, hvad de siger og tager det alvorligt, og man kan redegøre for, hvorfor man træffer de valg, man gør."

Fra modspiller til medspiller

Det er tidskrævende med mange forældresamtaler, store mængder forældreinformation og skriftlige begrundelser for alt fra putteritualer til parkeringsregler foran børnehaven, erkender Rikke Yde Tordrup.

Hun peger til gengæld på, at der er store fordele at hente, hvis man får gjort de markante forældre til medspillere frem for modspillere.

"Markante forældre vil gøre alt for deres børn. Så hvis man får et godt samarbejde, kan de blive en kæmpe stor ressource. De kan i løbet af nul komma fem skaffe alt fra tusinder af tomme mælkekartoner til sponsorer, og de vil gerne lægge kræfter i bestyrelsesarbejde, arrangementer og så videre." •

"Hvis man som pædagog eller lærer evner at vise alle markante forældre, at man er på samme side som dem, at man er allieret i ønsket om at skabe optimale vilkår for barnets udvikling, både individuelt og socialt, får man ikke en bedre samarbejdspartner eller ambassadør for institutionen."

Uddrag fra bogen.

